Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Eduskunnan ympäristövaliokunnan asiantuntijalausuntopyyntö asiassa U 7/2023

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten asiantuntijalausunto asiassa: U 7/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle aloitteesta kriittisten raaka-aineiden turvallisen, monipuolisen, kohtuuhintaisen ja kestävän saannin varmistamiseksi

Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) kiittävät mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto Valtioneuvoston kirjelmästä (myöhemmin kirjelmä) eduskunnalle aloitteesta kriittisten raaka-aineiden turvallisen, monipuolisen, kohtuuhintaisen ja kestävän saannin varmistamiseksi: (1) Komission tiedonanto kriittisten raaka-aineiden turvallisen ja kestävän saannin varmistamisesta kaksoissiirtymän tukemiseksi (2) komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi kehyksen luomisesta kriittisten raaka-aineiden turvatun ja kestävän tarjonnan varmistamisesta ja asetusten (EU) 168/2013, (EU) 2018/858, 2018/1724 ja (EU) 2019/1020 muuttamisesta (kriittisiä raaka-aineita koskeva säädös)

Kirjelmässä todetaan, että asetusehdotuksen suhteellisuusperiaatteen mukaisuutta tulisi arvioida jatkovalmistelusta siltä osin kuin ehdotus koskee jäsenvaltioiden kaavoitusta koskevia asioita, koska kaavoitukseen liittyy alueellisia ja paikallisia piirteitä. Valtioneuvoston tapaan ELY-keskukset pitävät tärkeänä, että asiaa tulee arvioida tarkemmin, sillä kaavoitukseen liittyvät asiat ovat osa kunnallista itsehallintoa. Asiassa tulee huomioida samalla kuitenkin kuntien rajalliset resurssit kaavoitukseen liittyvissä asioissa.

Asetusehdotuksella on vaikutusta jäsenvaltioiden viranomaisten tehtävien organisointiin, koska asetusehdotuksessa jäsenvaltiot velvoitettaisiin nimeämään kansallinen toimivaltainen viranomainen koordinoimaan kriittisiä raaka-aineita koskevien projektien luvitus- ja hallinnollista menettelyä. ELY-keskukset pitävät tärkeänä, että luvitus- ja muista hallinnollisista menettelyistä säädeltäisiin ensisijaisesti kansallisella lainsäädännöllä. Erityisen tärkeänä ELY-keskukset pitävät sitä, että jäsenvaltioilla on ehdotettua enemmän liikkumavaraa organisoida viranomaisten tehtävät ja hallinnolliset menettelyt ottaen huomioon jäsenvaltioiden maantieteelliset erot sekä alueelliset ja paikalliset olosuhteet.

ELY-keskukset tunnistavat Valtioneuvoston kanssa yhdenmukaisesti sujuvan luvituksen merkityksen osana houkuttelevaa investointiympäristöä. Toimintaympäristön kannalta on tärkeää varmistaa lupaprosessien ja

niiden keston ennakoitavuus, mutta myös huomioida nykyiset kansalliset valitusten ja muutoksenhaun hallintomenettelyt. Luvitukselle asetettavien enimmäismääräaikojen ja viranomaisten määräaikoihin myöntämien pidennysten tulisi olla oikeassa suhteessa siihen aikaan, jonka viranomaiset tarvitsevat asian käsittelemiseksi huolellisesti.

ELY-keskukset korostavat, että koska asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta EU:n jäsenvaltioissa, tulisi huomioida sen vaikutukset tarpeeseen mukauttaa kansallista lainsäädäntöä vastaamaan asetuksen sääntelyä. Keskitetyn asiointipisteen perustaminen voi aiheuttaa merkittäviä taloudellisia vaikutuksia, mikäli tätä varten perustetaan kokonaan uusi viranomainen. Kirjelmässä voitaisiin tuoda esille, että varsinkaan julkisen talouden nykyisessä ja todennäköisessä tulevaisuudessa uusien virastojen perustaminen on vaikeasti perusteltavissa. Uusien tehtävien sisällyttäminen jo olemassa olevien viranomaisten tehtäviin voitaisiin tuoda kirjelmässä esille ensisijaisena ratkaisuna.

ELY-keskusten ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen puolesta,
y-johtajien puheenjohtaja,
ylijohtaja Tommi Muilu
Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
tommi.muilu@ely-keskus.fi
p. 0295 025 206

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä.

Tämä asiakirja KEHA/19174/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/19174/2023 har godkänts elektroniskt

Muilu Tommi 05.06.2023 10:27